Комунальний заклад

«Чернігівське вище професійне училище побутового обслуговування»

Чернігівської обласної ради

ЗАТВЕРДЖУЮ
В.о. директора КЗ «Чернігівське вище професійне училище побутового обслуговування» ЧОР
_____Вікторія МАЛОФЕЄНКО
«28» серпня 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ДЕКОРАТИВНА КОСМЕТИКА ТА ГРИМ»

Освітньо-професійна програма:

«Перукарське мистецтво та декоративна косметика»

Галузь знань: J Транспорт та послуги

Спеціальність: J 1 Послуги краси

Робоча програма навчальної дисципліни складена на підставі ОПП «Перукарське мистецтво та декоративна косметика»

Розглянуто та погоджено на засіданні циклової комісії «Перукарське мистецтво та декоративна косметика»
Протокол №1 від «27» серпня 2026 року

Голова циклової комісії _____ Антоніна ОГОЛЬЦОВА

Чернігів – 2026

Опис навчальної дисципліни

Показник	Значення показника
Назва дисципліни	Декоративна косметика та грим
Характеристика навчальної дисципліни	- Обов'язкова дисципліна - Дисципліна, що формує спеціальні компетентності
Освітній компонент	ОК 23
Кількість кредитів - за стандартом - за ОПП (скорочений термін)	 7 3,5
Кількість годин за навчальним планом: - Загальний обсяг - Лекції - Практичні заняття - Самостійна робота	 105 29 46 30
Метод підсумкового контролю	екзамен
Розподіл - за курсами - за семестрами	 1,2 курси 1, 2, 3 семестри

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета:

- формування знань, вмінь і навичок в сфері мистецтва візажу для створення образів;
- формування навичок в роботі з декоративною косметикою та гримом;
- вивчення основ технології візажних робіт для розвитку вміння професійно використовувати косметику;
- формування у здобувачів фахової передвищої освіти правильного розуміння мистецтва використання декоративної косметики для подальшого розвитку творчого потенціалу.

Завдання:

- вивчення теоретичних основ з декоративної косметики та гриму;
- вивчення загальних принципів використання технік макіяжу та декоративної косметики;
- використання теоретичних знань з декоративної косметики та гриму;
- набуття навичок застосування засобів декоративної косметики при роботі з клієнтами, а також під час реалізації творчих проектів по створенню образів;

- формування правильного розуміння особливостей засобів декоративної косметики та гриму.

2. Структура навчальної дисципліни

№ п\п	Тема	Кількість годин				
		Всього годин	З них			
			Лекційні заняття	Семінарські заняття	Практичні заняття	Самостійна робота
1 Гігієнічний та профілактичний догляд за шкірою.		**3**	**3**	**-**	**-**	**-**
1.1	Класифікація шкіри обличчя та зони декольте	1	1	-	-	-
1.2	Засоби та методи оздоровлення шкіри.	1	1	-	-	-
1.3	Техніка проведення демакіяжу.	1	1	-	-	-
2 Основи макіяжу		**81**	**23**	**-**	**38**	**20**
2.1	Зображувальні та технічні засоби макіяжу.	2	1	-	-	1
2.2	Фактори, які впливають на вибір декоративної косметики.	4	2	-	-	2
2.3	Визначення кольорових типів зовнішності.	9	3	-	4	2
2.4	Методи корекції типів обличчя	10	4	-	4	2
2.5	Види макіяжу в залежності від призначення у світі сучасних технологій макіяжу.	18	4	-	9	5
2.6	Техніка виконання макіяжу	38	9	-	21	8
3 Основи сценічного гриму		**21**	**3**	**-**	**8**	**10**
3.1	Поняття гриму. Види гриму.	4	2	-	-	2
3.2	Характеристика гримувальних засобів	7	1	-	4	2
3.3	Особливі випадки гримування	10	-	-	4	6
	Всього	**105**	**29**	**-**	**46**	**30**

3. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Гігієнічний та профілактичний догляд за шкірою.

Тема 1.1. Класифікація шкіри обличчя та зони декольте.

Актуалізація знань про будову шкіри. Типи шкіри та їх характеристика.

Тема 1.2 Засоби та методи оздоровлення шкіри.

Добір засобів по догляду за шкірою. Етапи догляду.

Тема 1.3 Техніка проведення демакіяжу.

Основні правила проведення демакіяжу. Ознайомлення з масажними лініями.

Розділ 2. Основи макіяжу.

Тема 2.1 Зображувальні та технічні засоби макіяжу.

Поняття «візаж», «макіяж». Актуалізація знань про зображувальні та технічні засоби макіяжу. Інструменти для виконання візажних робіт. Коротка характеристика.

Самостійна робота:

- Розглянути види косметичних засобів та інструментів, необхідних для виконання макіяжу (1 год.).

Тема 2.2 Фактори, які впливають на вибір декоративної косметики.

Класифікація видів декоративної косметики (професійна косметика та косметика широкого попиту, люкс, мас-маркет). Тестування та вибір декоративної косметики.

Самостійна робота:

- Ознайомитись з відомими виробниками декоративної косметики (1 год.).
- Ознайомитись з відомими виробниками доглядової косметики (1 год.).

Тема 2.3 Визначення кольорових типів зовнішності.

Характеристика кольорових типів зовнішності в системі «Зима- Весна –Літо – Осінь». Поняття фейс-чарт. Приклади та схеми. Особливості роботи з фейс-чартом.

Практична робота № 1 Розробка макіяжу на фейс-чарті. Зима (2 год.).
Практична робота № 2 Розробка макіяжу на фейс-чарті. Осінь (2 год.).

Самостійна робота:

- Виконати розробку макіяжу на фейс-чарті. Літо (1 год.).
- Виконати розробку макіяжу на фейс-чарті. Весна (1 год.).

Тема 2.4 Методи корекції типів обличчя.

Визначення пропорцій рис обличчя. Історія виникнення моделювання обличчя. Техніки моделювання обличчя та матеріали. Особливості роботи коректорами. Моделювання овалу. Моделювання очей. Корекція губ.

Практична робота № 3. Виконання скульптурування обличчя (2 год.).
Практична робота № 4. Виконання корекції очей (2 год.).

Самостійна робота:

- Виконати скульптурування обличчя на фейс-чарті (1 год.).
- Виконати моделювання форми очей (губ) на фейс-чарті (1 год.).

Тема 2.5 Види макіяжу в залежності від призначення у світі сучасних технологій макіяжу.

Етапи та правила виконання макіяжу. Види технік макіяжу очей. Види сучасного макіяжу. Олівцева техніка макіяжу. Виконання ескізів макіяжу очей. Базовий макіяж. Макіяж нюд. Денний макіяж. Вечірній макіяж.

Практична робота № 5. Виконання ескізів макіяжу очей на фейс-чарті (2 год.).
Практична робота № 6. Розробка та створення декору для вечірнього макіяжу (2 год.).
Практична робота № 7. Виконання вечірнього макіяжу з елементами декору (2 год.).
Практична робота № 8. Розробка вечірнього макіяжу авангардного напряму на фейс-чарті (2 год.).

Практична робота № 9. Розробка вечірнього макіяжу романтичного напряму на фейс-чарті (1 год.).

Самостійна робота:

- Виконати макіяж нюд (1 год.).
- Виконати денний макіяж (1 год.).
- Виконати діловий макіяж (1 год.).
- Виконати класичний вечірній макіяж (1 год.).
- Виконати романтичний вечірній макіяж (1 год.).

Тема 2.6 Техніка виконання макіяжу.

Акварельна та кремова техніка виконання макіяжу. Весільний макіяж, особливості. Чоловічий та віковий макіяж. Макіяж для фотозйомки. Боді-арт. Види та особливості. Конкурсний, подіумний, фантазійний креативний, макіяж.

Практична робота № 10. Виконання весільного макіяжу. (2 год.)
Практична робота № 11. Виконання весільного макіяжу з декоративними елементами. (2 год.)
Практична робота № 12. Розробка макіяжу для фотозйомки на фейс-чарті. (2 год.)
Практична робота № 13. Виконання макіяжу для фотозйомки. (2 год.)
Практична робота № 14. Створення образу для фотозйомки з використанням декоративних елементів. (2 год.)
Практична робота № 15. Розробка фейс-арту на фейс-чарті. (1 год.).
Практична робота № 16. Виконання фейс-арту. (2 год.)
Практична робота № 17. Розробка боді-арту на фейс-чарті. (2 год.)
Практична робота № 18. Виконання боді-арту. (2 год.)
Практична робота № 19. Розробка фантазійного макіяжу на фейс-чарті. (2 год.)
Практична робота № 20. Виконання фантазійного макіяжу. (2 год.)

Самостійна робота:

- Створити добірку прикладів весільного макіяжу (1 год.).
- Створити добірку ідей макіяжу та образів для фотозйомки (1 год.).
- Створити добірку малюнків для фейс-арту (1 год.).
- Створити добірку малюнків для боді-арту (1 год.).
- Створити добірку візерунків для створення татуювання (1 год.).
- Створити добірку візерунків для розпису хною(1 год.).
- Створити добірку прикладів фантазійного макіяжу (1 год.).
- Розробити ескізи фантазійного макіяжу на фейс-чарті (1 год.).

Розділ 3. Основи сценічного гриму.

Тема 3.1 Поняття гриму. Види гриму.

Історія виникнення гриму. Поняття гриму. Види гриму. Загальна характеристика. Прийоми в гримі.

Самостійна робота:

- Створити добірку прикладів гриму у театральному мистецтві Японії (Китаю та Індії) (1 год.).

- Створити добірку прикладів гриму для театральних вистав та кінематографу (1 год.).

Тема 3.2 Характеристика гримувальних засобів

Об'ємні елемент в образі для створення спецефектів.

Практична робота № 21. Створення об'ємних елементів з натуральних матеріалів. (2 год.).

Практична робота № 22. Створення об'ємних елементів зі штучних матеріалів та сумішей. (2 год.).

Самостійна робота:

- Створити добірку прикладів живописного гриму(1 год.).
- Створити добірку прикладів скульптурно-об'ємного гриму (1 год.).

Тема 3.3 Особливі випадки гримування

Практична робота № 23. Розробка та створення пластичних елементів. (2 год.).

Практична робота № 24. Створення фантазійного образу з об'ємними елементам(2 год.).

Самостійна робота:

- Створити добірку прикладів гриму людини похилого віку (1 год.).
- Дібрати елементи для створення образу людини похилого віку (1 год.).
- Створити добірку прикладів образів з гримом (1 год.).
- Виконати грим за допомогою живописного прийому(1 год.)
- Виготовити наліпки з желатину для створення образу з гримом (1 год.).
- Виконати грим за допомогою скульптурно-об'ємного прийому(1 год.)

4. **Поурочно-тематичний план**

№ п\п	Кількість годин на тему	Назва теми	Кількість годин на урок	№ уроку	Назва теми уроку
1 СЕМЕСТР					
РОЗДІЛ 1 Гігієнічний та профілактичний догляд за шкірою.					
1.1	1	Класифікація шкіри обличчя та зони декольте	1	1	Актуалізація знань про будову шкіри. Типи шкіри та їх характеристика.
1.2	1	Засоби та методи оздоровлення шкіри.	1	2	Добір засобів по догляду за шкірою. Етапи догляду.
1.3	1	Техніка проведення демакіяжу.	1	3	Основні правила проведення демакіяжу. Ознайомлення з масажними лініями.
РОЗДІЛ 2. Основи макіяжу.					
2.1	1	Зображувальні та технічні засоби макіяжу.	1	4	Поняття «візаж», «макіяж». Актуалізація знань про зображувальні та технічні засоби макіяжу. Інструменти для виконання візажних робіт. Коротка характеристика.
2.2	2	Фактори, які впливають на вибір декоративної косметики.	1	5	Класифікація видів декоративної косметики
			1	6	Тестування та вибір декоративної косметики.
2.3	7	Визначення кольорових типів зовнішності.	2	7-8	Характеристика кольорових типів зовнішності в системі «Зима- Весна –Літо – Осінь».
			1	9	Поняття фейс-чарт. Приклади та схеми. Особливості роботи з фейс-чартом.
			2	10-11	Практична робота № 1 Розробка макіяжу на фейс-чарті. Зима.
			2	12-13	Практична робота № 2 Розробка макіяжу на фейс-чарті. Осінь.
2.4	11	Методи корекції типів обличчя.	1	14	Визначення пропорцій рис обличчя.
			1	15	Історія виникнення моделювання обличчя.

			1	16	Техніки моделювання обличчя та матеріали.
2 СЕМЕСТР					
			1	17	Особливості роботи коректорами. Моделювання овалу. Моделювання очей. Корекція губ.
			2	18-19	Практична робота № 3. Виконання скульптурування обличчя.
			2	20-21	Практична робота № 4. Виконання корекції очей.
2.5	18	Види макіяжу в залежності від призначення у світі сучасних технологій макіяжу.	1	22	Етапи та правила виконання макіяжу. Види технік макіяжу очей.
			1	23	Види сучасного макіяжу. Базовий макіяж. Макіяж нюд.
			1	24	Олівцева техніка макіяжу. Виконання ескізів макіяжу очей.
			2	25-26	Практична робота № 5. Виконання ескізів макіяжу очей на фейс-чарті.
			1	27	Денний макіяж. Вечірній макіяж.
			2	28-29	Практична робота № 6. Розробка та створення декору для вечірнього макіяжу.
			2	30-31	Практична робота № 7. Виконання вечірнього макіяжу з елементами декору.
			2	32-33	Практична робота № 8. Розробка вечірнього макіяжу авангардного напряму на фейс-чарті.
3 СЕМЕСТР					
			1	34	Практична робота № 9. Розробка вечірнього макіяжу романтичного напряму на фейс-чарті.
2.6	30	Техніка виконання макіяжу.	2	35-36	Акварельна та кремова техніка виконання макіяжу.
			1	37	Весільний макіяж, особливості.
			2	38–39	Практична робота № 10**.** Виконання весільного макіяжу.
			2	40-41	Практична робота № 11. Виконання весільного макіяжу з декоративними елементами.
			1	42	Чоловічий та віковий макіяж.
			1	43	Макіяж для фотозйомки.
			2	44-45	Практична робота № 12. Розробка макіяжу для фотозйомки на фейс-чарті.
			2	46–47	Практична робота № 13. Виконання макіяжу для фотозйомки.

			2	48–49	Практична робота № 14. Створення образу для фотозйомки з використанням декоративних елементів.
			2	50–51	Боді-арт. Види та особливості.
			1	52	Практична робота № 15. Розробка фейс-арту на фейс-чарті.
			2	53–54	Практична робота № 16. Виконання фейс-арту.
			2	55–56	Практична робота № 17. Розробка боді-арту на фейс-чарті.
			2	57–58	Практична робота № 18. Виконання боді-арту.
			2	59–60	Конкурсний, подіумний, фантазійний креативний, макіяж.
			2	61–62	Практична робота № 19. Розробка фантазійного макіяжу на фейс-чарті.
			2	63–64	Практична робота № 20. Виконання фантазійного макіяжу.
РОЗДІЛ 3. Основи сценічного гриму.					
3.1	2	Поняття гриму. Види гриму.	1	65	Історія виникнення гриму.
			1	66	Поняття гриму. Види гриму. Загальна характеристика. Прийоми в гримі.
3.2	5	Характеристика гримувальних засобів	1	67	Об’ємні елемент в образі для створення спецефектів.
			2	68–69	Практична робота № 21. Створення об’ємних елементів з натуральних матеріалів.
			2	70–71	Практична робота № 22. Створення об’ємних елементів зі штучних матеріалів та сумішей.
3.3	4	Особливі випадки гримування	2	72–73	Практична робота № 23. Розробка та створення пластичних елементів.
			2	74–75	Практична робота № 24. Створення фантазійного образу з об’ємними елементам.
Всього за курс 75 години					

5. Перелік компетентностей відповідно ОПП «Перукарського мистецтва та декоративної косметики»

Спеціальні компетентності:

- СК 1 Здатність застосовувати теоретичні знання в області перукарського мистецтва та декоративної косметики, враховувати традиційні та сучасні техніки у власній професійній діяльності.
- СК 2 Здатність візуалізувати творчі задуми при створенні художніх образів та об’єктів дизайну перукарського мистецтва та декоративної косметики.
- СК4 Здатність вибирати техніки та/або технології створення художніх об’єктів в області перукарського мистецтва та декоративної косметики у відповідних матеріалах, розуміючи екологічні наслідки своєї професійної діяльності та обґрунтовувати свій вибір.
- СК6 Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт на всіх етапах розробки художніх об’єктів в області перукарського мистецтва та декоративної косметики, враховуючі призначення зачіски та індивідуальні особливості людини.
- СК 16 Здатність фіксувати задум художнього об'єкту чи окремої частини області перукарського мистецтва та декоративної косметики на фейс-чарті.

6. Перелік результатів навчання відповідно ОПП «Перукарського мистецтва та декоративної косметики»

Результати навчання:

- РН4 Застосовувати базові поняття, концепції, принципи, техніки і технології в області перукарського мистецтва та декоративної косметики в процесі створення відповідних робіт.
- РН 10 Створювати ескіз продукту дизайну для демонстрації творчого задуму.
- РН11 Обґрунтовувати вибір технік, технологій та матеріалів для створеного або спроєктованого продукту в області перукарського мистецтва та декоративної косметики, враховуючи його екологічну безпечність.
- РН13 Оцінювати власні результати на всіх етапах розробки продукту дизайну відповідно до нормативної документації.
- РН16 Самостійно ставити цілі, організовувати робочий час та простір, дотримуватися строків виконання завдань.

7. **Критерії оцінювання**

навчальних досягнень студентів з навчальної дисципліни
«Декоративна косметика та грим» для підготовки фахових молодших бакалаврів
за спеціальністю J 1 Послуги краси

Рівень навчальних досягнень студентів	**Бали**	**Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів**
Незадовільно	**2**	Студент за допомогою викладача може розпізнати окремі елементи макіяжу, підібрати за допомогою викладача інструменти та косметичні засоби необхідні при виконанні практичних завдань. Не усвідомлено виконує практичні завдання. Під час відповіді припускається суттєвих помилок. Не може самостійно виконати практичні завдання, не проявляє творчої активності при розробках макіяжу на фейс-чартах та доповнень до образів.
Задовільно	**3**	Студент на рівні запам'ятовування без розуміння відтворює навчальний матеріал. За допомогою викладача може розпізнати види та призначення інструментів, косметичних засобів, види макіяжу. Частково володіє способами і прийомами виконання різних видів макіяжу, з суттєвими помилками визначає правила виконання технологічних операцій. За допомогою викладача без розуміння відтворює фрагменти послідовності виконання макіяжу. Під час аналізу та порівняння виникають значні труднощі. Недостатньо усвідомлено користується навчальною літературою, роздатковим та дидактичним матеріалом. При виконанні практичних завдань та при відповіді припускається значної кількості помилок, які не може виправити самостійно. Частково володіє термінологією навчального матеріалу. Може частково обґрунтувати і проаналізувати свою відповідь.
Добре	**4**	Студент володіє основним навчальним матеріалом в усній, письмовій і графічній формах, застосовує його при виконанні практичних завдань, як у типових так і дещо ускладнених умовах. Визначає види та призначення макіяжу. Складає технологічну послідовність виконання макіяжу, виконує ескізування макіяжу та вказує правила виконання технологічних операцій. Правильно застосовує термінологію. Може проаналізувати свою роботу чи відповідь, систематизувати інформацію, зробити висновки. Його відповідь в цілому правильна, логічна і достатньо обґрунтована. Виконує завдання за типовим алгоритмом з консультацією викладача. Усвідомлено користується довідковою інформацією, дидактичним та роздатковим матеріалом. При виконанні практичних завдань та відповіді припускається несуттєвих помилок, які може виправити самостійно.
Відмінно	**5**	Студент володіє узагальненими знаннями навчального матеріалу в повному обсязі та здатний їх ефективно використовувати для виконання всіх передбачених навчальною програмою практичних завдань. Відповідь повна, правильна, лаконічна. Вміє самостійно знаходити і користуватися інформацією, оцінювати отриману інформацію. Самостійно визначає цілі, організовує робочий час та простір, дотримуючись строків виконання завдань. Практичні завдання виконує правильно, у повному обсязі, як з використанням типового алгоритму, так і самостійно розробленим алгоритмом. Виявляє пізнавальний інтерес, творчі здібності, знаходить оригінальні рішення поставлених професійних завдань самостійно або в співпраці у творчому колективі (групі), аргументуючи свій вибір. Може презентувати власні професійні здобутки, створені об'єкти дизайну або їх елементи в професійному середовищі, враховуючи тенденції ринку праці у сфері перукарського мистецтва та декоративної косметики.

8. **Очікувані результати навчання з дисципліни**

В результаті вивчення навчальної дисципліни «Декоративна косметика та грим» здобувачі фахової передвищої освіти повинні:

знати:

- види сучасного макіяжу;
- вимоги техніки безпеки та санітарних норм при виконанні макіяжу та гриму;
- інструменти та матеріали необхідні при виконанні макіяжу;
- сучасні техніки та технології виконання макіяжу;
- особливості моделювання та корекції обличчя та його рис;
- види та особливості боді-арту;
- види гриму.

вміти:

- скласти технологічну послідовність виконання макіяжу вказаного виду;
- виконати макіяж за вказаним видом чи власною творчою розробкою;
- розробити ескіз макіяжу чи боді-арту на фейс-чарті;
- виконати моделювання та корекцію обличчя;
- виконати елементи боді-арту;
- виконати елементи гримування при створенні образу.

9. **Методи контролю результатів навчання**

Поточний контроль:

- усне опитування;
- активність роботи на заняттях;
- виконання практичних робіт;
- виконання завдань самостійного опрацювання;
- участь у творчих проектах.

Проміжний контроль:

- проведення контрольних тестів/робіт;
- тематичне оцінювання;
- оцінювання практичних робіт;
- захист творчого проекту.

Підсумковий контроль:

- семестрове оцінювання;
- річне оцінювання;
- іспит.

10. Методи навчання

- лекції, бесіди, пояснення;
- практичний показ/демонстрація;
- дослідницький пошук за темами навчальної дисципліни;
- відеоконференції;
- онлайн-уроки на платформах Meet та Zoom при дистанційному та змішаному навчанні;
- практичні роботи;

- творчі проекти.

11. Методичне забезпечення

- конспект лекцій;
- інструкції до практичних робіт;
- презентації;
- відеоролики;
- розроблені тести опитування;
- інтернет-ресурси;
- власні напрацювання
- розроблені матеріали по курсу, які містяться в електронній бібліотеці КЗ ЧВПУ ПО ЧОР;

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Обладнання:

- Ноутбук Hewlett-Packard
- Мультимедійна дошка
- Мультимедіапроектор
- Крейдова дошка

Програмне забезпечення:

- для перевірки знань Google форми LearningApps.org;
- єдина корпоративна/освітня платформа Google Workspace for Education

13. Рекомендована література

1. Грим: навчально-методичний посібник для студентів мистецьких спеціальностей / уклад.: Людмила Юріївна Гекалюк – Умань: ФОП Жовтий О.О., 2016.
2. Грим. Учбовий підручник. С. Непейвода / Київ 2015
3. Лі Бейган Грим для театру, кіно та телебачення
4. Сиром’ятникова І. С. Технологія гриму
5. Історія макіяжу: навч. посіб. / Помаранська Н.Є. — К.: Видавничий дім «Кондор», 2017
6. “Основи перукарської справи” – Горбатюк Н.А., Зінченко О.І., Откидач Г.І. (2020)
7. Матеріали для створення об’ємних елементів в образі: Навчальний посібник. – Чернігів: комунальний заклад «Чернігівське вище професійне училище побутового обслуговування» Чернігівської обласної ради, 2026. – 84 с.

14. Інформаційні ресурси

1. [Електронний ресурс].– Режим доступу: https://drive.google.com/drive/folders/1jBLSyCBh2YSUu4pjvwfEMIfkeSdozB99?usp=drive_link